

Karl R Koerner:

Manual of minor oral surgery for the general dentist

Formålet med denne håndboken i oral kirurgi og oral medisin for allmennpraktikeren er å bidra til at vurderinger og behandlinger er i tråd med etablerte faglige standarder, og å gi et bedre grunnlag for å vurdere når pasienter med oralkirurgiske og -medisinske problemstillinger bør henvises. Boken er på tomt 320 sider, med stikkordregister bak i boken og referanser etter de fleste av de 11 kapitlene.

Første kapittel handler om preoperativ pasientevaluering: anamneseopptak, klinisk undersøkelse og tolkning av opplysninger som kan indikere økt risiko knyttet til medisinske tilstander. Kapittelet avsluttes med et fem siders avsnitt om basal førstehjelp med hjertelungeredning. Selv om boken her ikke er helt oppdatert i forhold til de nyeste norske retningslinjer, er avsnittet likevel nyttig.

Bokens to neste kapitler tar for seg operativ tannfjerning, først generelt og i neste kapittel spesielt om visdomstener. Disse kapitlene er bokens beste, med en grundig og detaljert gjennomgang av ulike teknikker med gode illustrasjoner; både kliniske fotos og tegninger av høy kvalitet. Grundig behandlingsplanlegging og håndtering av mulige komplikasjoner beskrives meget godt. Omtalen av indikasjoner for fjerning av visdomstener mangler imidlertid diskusjon omkring profylaktisk fjerning. I tillegg er enkelte indikasjoner diskutabelt, for eksempel anterior trangstilling og risiko for kjevefraktur.

Det neste kapittelet omhandler tradisjonell preprotetisk kirurgi: fjerning av tori, leppe- og tungebåndsplastikker, tuberreduksjoner og fjerning av hyperplasier. Dessverre finnes også omtale av foreldede teknikker, som f.eks. oppbygging av kjevekam med hydroxylapatitt. Implatatkirurgi og relatert kirurgisk forbehandling er derimot ikke nevnt. Dette gir kapitlet et utdatert preg.

Et relativt omfattende kapittel 5

omtaler vurderinger og teknikker for optimal bløtvevsavslutning mot tenner i relasjon til periobehandling, protetisk/konserverende behandling og estetikk.

Kapittel 6 tar for seg endodontisk periapikal kirurgi. Bruk av operasjonsmikroskop og ultralydpreparering er gitt fyldig omtale. Omtalen av retrograde rotfylingsmaterialer omfatter MTA- og super-EBA-sement, men ikke IRM-sement. Kapittelet er velskrevet og detaljert, med flere gode kliniske tips.

Evaluering og behandling av orale slimhinnelesjoner er tema i kapittel 7. Den diagnostiske prosessen når en slimhinneforandring påvises er oversiktlig fremstilt. Allmenntannlegens rolle og ansvar som primærdiagnostiker understrekes. Utredningsmetoder med dårlig presisjon (børstebiopsi, innfarging), eller som krever spesielle ferdigheter (finnålsbiopsi), burde imidlertid ikke anbefales brukt i allmennpraksis. Konvensjonell skjærebiopsi er detaljert og godt beskrevet, med utstyrsliste, gode illustrasjoner og kliniske tips.

Kapittel 8 gir en oversikt over fysiologi, farmakologi og generelle prinsipper for sedasjon i forbindelse med angstdemping før behandling. Forfatteren anbefaler Triazolam (Halcion) for peroral sedasjon. Dette preparatet ble trukket fra det norske markedet så tidlig som i 1991. De kliniske anbefalingene i dette kapittelet bør ikke følges.

Periodontale og andre odontogene infeksjoner omtales i kapittel 9. Doseeringsanbefalinger for antibiotika er imidlertid uklare, og bærer til en viss grad preg av amerikansk bakteriell resistensproblematikk. Videre er det ikke differensiert tydelig mellom doseeringsregimer for periodontitt og odontogene infeksjoner ellers. Det er f.eks. uklart om tetracycliner anbefales for akutte odontogene infeksjoner. Antibiotikaprofylakse for pasienter med ortopediske leddproteser og for pasienter med risiko for bakteriell endocarditt er grundig omtalt. Det er imidlertid ikke eksplisitt uttalt at alle oralkirurgiske prosedyrer krever profylakse, bare under omtalen av periapikale inngrep er dette nevnt. Dette kan føre til misforståelser.

Kapittel 10 om behandling av peri- og postoperativ blødning gir en grundig oversikt over årsaker og tiltak ved denne typen komplikasjoner. Boken avsluttes med et kapittel om frivillig tannlegearbeid i den tredje verden.

Til en viss grad klarer boken å oppfylle målsetningene. Dens styrke ligger i den velskrevne, grundige og detaljerte fremstillingen av teknikker og vurderinger knyttet til operativ tannfjerning og periapikal kirurgi. Boken har imidlertid klare begrensninger: først og fremst er noen kapitler lite relevante for norske forhold, og dernest er enkelte faglige råd og retningslinjer ikke i samsvar med norske anbefalinger. Likevel kan boken, hvis den leses med en viss kritisk sans, inneholde nyttig klinisk stoff for allmennpraktikeren.

Trond Berge

Oxford: Blackwell Munksgaard; 2006.
ISBN 0-8138-0559-7

Percy Milleding, Margareta Molin og Stig Karlsson:

Dentala helkeramer i teori och klinik

Som forfatterne skriver, retter boken seg til klinisk virksomme tannleger, tannlegestudenter og tannteknikerstudenter. Forfatterne har lang erfaring både med klinikk og forskningsarbeid når det gjelder keramer, og følger godt med på utviklingen innen området. Percy Milleding arbeider ved Det odontologiske fakultet i Göteborg, og Margareta Molin i Malmø. Stig Karlsson er ansatt på NIOM.

Boken er en lærebok. Hensikten er å formidle den nåværende kunnskap og erfaring innen dentale helkeramer, men vi minnes om at kunnskap er ferskvare og ingen kunnskap varer uforandret for alltid.

Boken er inndelt i ti større og mindre kapitler. Kapittel 1 tar for seg kortfattet historikk. Kapittel 2 har definisjoner og inndelinger av ulike keramer. Vi får vite hva de brukes til og hva de forskjellige